

Úlohy

Časopis pro pěstování matematiky a fysiky, Vol. 29 (1900), No. 3, 221--224

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/108859>

Terms of use:

© Union of Czech Mathematicians and Physicists, 1900

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

$$\text{Jest tedy } M = M_1 + \frac{\alpha}{2} \text{ neboli } M = \frac{M_1 + M_2}{2}.$$

Podobně propočítávají se výrazy tvaru $\frac{v}{1 + \alpha t}$, kde α jest malé, uvedením na formu $v(1 - \alpha t)$, která jest pro počet jednodušší. Počet v tom případě provede se tak, že se člen $v \alpha t$ počítá *pro sebe* a jako číslo se pak od v odečte.

Co se pamatování vzorců fyzikálních týče, jsem žákům tou radou, aby pamatovali si *vzorce základní*, které jsou jednoduché vesměs a jednoduše spolu souvisí. Vzorce které vychází *spojováním* a *počítáním* některých veličin z *několika* vzorců, jsou obyčejně *složitě* a *nepřehledné*, v nich ztrácí se původní jednoduchý význam vzorce fyzikálního a proto se nesnadno a ne na dlouho v paměti udržují.

Úlohy.

Úloha 41.

Řešiti jest rovnici

$$(x^2 - 2)^5 + x^5 = 5x^2(x - 1)(x + 2)(x^2 - 2)^2.$$

Řed. A. Strnad.

Úloha 42.

Řešiti jest soustavu rovnic

$$\lg_y x - \lg_x y = \frac{8}{3}$$

$$xy = 16.$$

Red. A. Strnad.

Úloha 43.

Řešiti jest rovnici

$$\frac{10^{-5}}{x^{21} \lg x} x^{19 \lg^2 x} + 101 = \left(\frac{1}{10}\right)^{-x} x^{10(\lg^2 x + 1)}.$$

Stud. fil. Josef Knobloch.

Úloha 44.

Řešiti jest soustavu rovnic

$$(10y)^{1+2 \lg y} = 10^{3 \lg zy}$$

$$x^{2 \lg x} 10^{-7 \lg y} = (10x)^{-4 \lg y}.$$

Stud. fil. Jos. Knobloch.

Úloha 45.

Při kterých hodnotách veličiny a má rovnice

$$x^2 + 10x + 6ax + 5a^2 + 44a + 19 = 0$$

kořeny reálné různé, kdy dva kořeny reálné stejné a kdy kořeny soujenné?

Prof. Th. Schulz.

Úloha 46.

Které úhly menší než 360° vyhovují rovnici

$$\sin x + \sin 2x + \sin 3x + \sin 4x = 0?$$

Prof. Th. Schulz.

Úloha 47.

Které úhly vyhovují rovnici

$$\cos x (\cos x + \cos 7x) = \sin^2 2x - \frac{1}{4}?$$

Stud. fil. Jaroslav Jeništa.

Úloha 48.

Dán jest trojúhelník abc a bod o ; jsou-li strany trojúhelníka a , b , c a značí-li x , y , z poloměry kružnic opsaných o trojúhelníky bco , cao , abo , jest platnou relace

$$\left(\frac{a}{x} + \frac{b}{y} + \frac{c}{z}\right) \left(\frac{b}{y} + \frac{c}{z} - \frac{a}{x}\right) \left(\frac{c}{z} + \frac{a}{x} - \frac{b}{y}\right) \left(\frac{a}{x} + \frac{b}{y} - \frac{c}{z}\right)$$

$$= \frac{abc}{xyz}.$$

Řed. A. Strnad.

Úloha 49.

Kouli poloměru r opsán jest dotyčný kužel, jehož vrchol má od středu koule vzdálenost s . Ustanoviti jest obsah té části kužele, která leží vně koule. Který jest výsledek při $s = 2r$?

Prof. Th. Schulz.

Úloha 50.

Naléztí poloměr koule opsané pravouhlému čtyřstěnu $ABCD$, je-li

$$DA = a, DB = b, DC = c$$

a jsou-li hrany DA, DB, DC navzájem kolmé.

Stud. fil. Rud. Hruša.

Úloha 51.

Má-li kosouhlá základna pravouhlého čtyřstěnu úhly $\varphi_1, \varphi_2, \varphi_3$, jest ustanoviti stěnové úhly, které základna tato s pobočnými stěnami tvoří.

Stud. fil. Rud. Hruša.

Úloha 52.

Dány jsou stejné úsečky $\overline{ab} = \overline{cd}$ určené v pravouhlé soustavě souřadnic body

$$a(2, 1), b(6, 4)$$

$$c(1, 4), d(-2, 8).$$

Kolem kterého středu a o který úhel jest otočiti jednu z těchto úseček, aby se sjednotila s druhou?

Řed. A. Strnad.

Úloha 53.

Ke kružnici

$$K \equiv x^2 + y^2 - 2rx = 0$$

vedeny bodem c tečny protínající osu Y v bodech a, b . Které jest geom. místo bodu c , má-li úsečka \overline{ab} stálou délku d ?

Řed. A. Strnad.

Úloha 54.

Rovnostranný trojúhelník umístěn jest v pravouhlé soustavě tak, že jedna strana jeho jest v ose Y , výška v ose X . Trojúhelníku opsána jest kružnice a ellipsa, jejíž střed jest v počátku soustavy.

Které jsou rovnice obou křivek? Jak velká jest vnější plocha omezená obloukem kruhovým a elliptickým? V kterém úhlu protínají se obě křivky?

Prof. Th. Schulz.

Úloha 55.

Bodem $M(x_1, y_1)$ má procházeti ellipsa a tečna k ní tak,

aby trojúhelník omezený tečnou a osou měl obsah co nejmenší.
Určiti jest rovnici ellipsy a tečny.

(Příklad: $x_1 = 5\sqrt{2}$, $y_1 = 3\sqrt{2}$).

Stud. fil. Jos. Knobloch.

Vypsání cen za řešení úloh.

Výbor Jednoty českých matematiků usnesl se, aby za správná řešení úloh v „Příloze“ uveřejněných uděleny byly ceny tyto:

1. Ceny první:

Časopis pro pěstování matematiky a fyziky, roč. XII.

Řehořovský: Základové vyšší algebry díl I.

Studnička: Bohatýrové ducha.

Vaněček: Křivé čáry rovinné i prostorové.

2. Ceny druhé:

Časopis pro pěstování matematiky a fyziky, roč. XII.

Jelínek: Početní úkoly tělesoměrné.

Studnička: Bohatýrové ducha.

Šolín: Počátkové arithmografie.

3. Ceny třetí:

Časopis pro pěstování matematiky a fyziky, roč. XII.

Čubr: O měření země.

Seydler: Isák Newton a jeho Principia.

Studnička: Základové nauky o číslech.

Ti, kteří rozřeší správně *všechny* úlohy, obdrží ceny *první*; z ostatních řešitelů obdrží dle počtu a dokonalosti řešení 10 řešitelů ceny *druhé* a dalších 20 řešitelů ceny *třetí*.

Řešení prvních 30 úloh buďtež zaslána nejdéle *do konce února*, ostatní *do konce dubna* r. 1900.